

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11Csp/161/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623205254
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6623205254.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, sudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava-Ružinov, zast.: Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., IČO: 36 715 352, Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXXX/X, XXX XX D., zast. WEBBER LEGAL, s.r.o. so sídlom Duchnovičovo námestie 1, Prešov, o zaplatenie 9 811,90 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu v celom rozsahu z a m i e t a .

II. Žalobca je p o v i n n ý nahradit' žalovanému trovy konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.12.2023 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia dlžnej sumy 9811,90Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania, titulom nesplatenia poskytnutých finančných prostriedkov žalovaným, na základe Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX zo dňa 03.03.2015.

2. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX zo dňa 03.03.2015 poskytoval žalovanému pôžičku vo výške 16.000,-Eur, ktorú mal v zmysle pôžičky žalovaný splácať v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 248,13 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 29.775,6 Eur. Do podania žaloby uhradil žalovaný sumu 17369,10 Eur. Z dôvodu porušenia povinnosti žalovaným splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, žalobca listom z dňa 26.03.2021 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac ako 30 dní. Súčasne žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia úveru v prípade nezaplatenia najstaršej omeškanej splátky. Následne žalobca využil oprávnenie podľa § 565 Občianskeho zákonníka a dňa 19.05.2021 úver zosplatnil, o čom žalovaného informoval listom dňa 23.05.2021 „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. K zosplateniu úveru došlo vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Zároveň si uplatnil aj zákonné úroky z omeškania, a to 6. dňa nasledujúceho po vyhlásení Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo podľa žalobcu zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 1340,64 Eur, si žalobca v konaní neuplatnil.

3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení priložil k podanej žalobe Zmluvu o poskytnutí pôžičky na bývanie, Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, výpisy z účtu žalovaného, potvrdenie zamestnávateľa o príjme žalovaného, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, informácie o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, informácie o finančnom sprostredkovaní, predžalobnú upomienku zo dňa 26.03.2021 spolu s ftk.

doručenky, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 23.05.2021, prehľad splátok a úhrad žalovaného.

4. Súd na základe podanej žaloby a pripojených listinných dôkazov vydal dňa 23.01.2024 v skrátanom konaní platobný rozkaz sp.zn. 11Csp/161/2023 – 51 , ktorým návrhu žalobcu v plnom rozsahu vyhovel. Voči platobnému rozkazu podal žalovaný odpor s odôvodnením, v ktorom nárok žalobcu poprel, ako aj doručenie oznámenia o zosplatnení úveru a uviedol, že takýto dokument sa nikdy nedostal do jeho sféry dispozície a rovnako tiež poprel doručenie predžalobnej upomienky zo dňa 26.03.2021. Ďalej v odpore poukázal aj na bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru pre nesprávne uvedenie resp. chýbajúce obligatórne náležitosti úveru podľa zákona č. 129/2010 Zb. z., a to pre neuvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN, pre neuvedenie výšky, počtu a termínov splátok v členení na istiny, úroky a iné poplatky, pre nesprávne uvedenie termínu konečnej splatnosti a pre nesprávne uvedenie doby trvania zmluvy.

5. Žalobca na podaný odpor reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 26.03.2024, v ktorom v súvislosti s oznámením zosplatnenia úveru uviedol, že oznámenie bolo zaslané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred samotným zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu, v prípade neuhradenia dlžných splátok. Žalobca zastáva názor, že žalovaný sa mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby, keďže listina má podľa žalobcu len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaným s jej obsahom. K otázke bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobca uviedol, že podľa jeho názoru celková suma pôžičky, výpočet hodnoty RPMN, ako aj ostatné náležitosti v súvislosti s termínom konečnej splatnosti a doby splatnosti sú v zmluve uvedené správne, a teda zmluva obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti.

6. Žalovaný vo svojej duplike zo dňa 10.05.2024 namietal, že skutkové tvrdenia v replike žalobcu v súvislosti s doručením oznámenia o zosplatnení úveru sú novými skutkovými tvrdeniami a predstavujú zmenu žaloby, ktorú civilný sporový poriadok v ustanovení § 294 CSP nepripúšťa. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že o zosplatnení úveru sa dozvedel doručením žaloby, keďže ide o rozhodujúcu skutočnosť a z dôvodu toho, že nebol upovedomený o zosplatnení úveru, nemohol sa aktívne brániť, prípadne podniknúť kroky, aby zabránil podaniu žaloby. Rovnako mu nie je zrejmé, na základe čoho má byť oznámenie o zosplatnení úveru len deklaratórne. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kde prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Je podľa žalovaného vylúčené, aby prejav vôle žalobcu – zosplatnenie malo spätne účinky odo dňa kedy bolo vykonané. Opätovne žalovaný poprel doručenie oznámenia o zosplatnení úveru zo dňa 23.05.2021, resp. že by sa dostalo do jeho sféry dispozície, a rovnako poprel aj doručenie predžalobnej upomienky zo dňa 26.03.2021.

7. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na 17.06.2024, ktorého sa žalobca ani jeho právny zástupca nezúčastnili, svoju neúčasť na vytyčenom pojednávaní ospravedlnili písomným podaním doručeným súdu dňa 14.06.2024, v ktorom súhlasili s rozhodnutím veci v ich neprítomnosti v súlade so zásadou hospodárnosti konania.

Za žalovaného sa pojednávania zúčastnil jeho právny zástupca, ktorý zotrval na svojich písomných vyjadreniach, ktoré boli doručené súdu, opätovne namietol doručenie oznámenia o zosplatnení úveru, poprel účinnosť zosplatnenia úveru a žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Pre prípad úspechu si uplatnil trovy konania.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť spisu, vyjadreniami sporových strán, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalobca, v postavení veriteľa, uzatvoril so žalovaným, v postavení dlžníka, dňa 03.03.2015 Zmluvu o poskytnutí pôžičky na bývanie, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému účelový spotrebiteľský úver vo výške 16.000,-Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po 248,13 Eur, s počtom splátok 120, vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou dňa 20.04.2015, s dobou trvania zmluvy: do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy, s termínom konečnej splatnosti: 3/2025, s výškou úroku: 14,90%, s RPMN: 14,9%, s priemernou hodnotou RPMN: 10,28%, celkovými nákladmi spotrebiteľa: 13.775,60 Eur a celkovou čiastkou: 29.775,60 Eur.

10. Žalobca listom zo dňa 26.03.2021 s názvom: „Predžalobná upomienka“ upozornil žalovaného na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 744,39 Eur, ako aj na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, v prípade neuhradenia dlžných splátok najneskôr do 05.05.2021.

Žalobca pripojil k uvedenej upomienke aj ftk. doručenky, z ktorej vyplýva, že uvedená výzva bola doručovaná žalovanému na adresu: E. X, XXX XX F. XX, pričom zásielka bola žalobcovi vrátená s poznámkou: „adresát je neznámy“.

11. Písomným podaním: „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 23.05.2021 žalobca oznamoval žalovanému zosplatnenie celého úveru a požiadal ho o uhradenie celého zostatku dlhu vo výške 10.061,34 Eur.

12. Z prehľadu splátok a úhrad žalovaného súd zisťuje, že žalovaný splácal poskytnutý úver pravidelnými splátkami až do októbra 2020, kedy jednotlivé splátky začal splácať s oneskorením a splátku z 20.10.2020 uhradil až dňa 07.12.2020, splátku z 20.11.2020 uhradil až dňa 08.01.2021, splátku z 20.12.2020 uhradil až dňa 09.03.2021 a splátku z 20.01.2021 do zosplatnenia úveru už neuhradil. V omeškaní bol aj s nasledujúcimi splatnými splátkami, v dôsledku čoho žalobca ako veriteľ pristúpil dňa 19.05.2021 k zosplatneniu úveru.

13. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, účinný ku dňu 03.03.2015, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964, Občiansky zákonník, (ďalej len „OZ“), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Zmluva o pôžičke, z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok je podľa posúdenia súdu zmluvou spotrebiteľskou, nakoľko z obsahu zmluvy vyplýva, že žalobca pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojho podnikania a žalovaný uzavrel zmluvu ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, ani v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a na daný spotrebiteľský úver je možné aplikovať zákon č. 129/2010 Zb.z. účinný v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi (§ 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Zb.z.).

Hoci je zmluva označená ako pôžička na bývanie a má sa jednať o účelový spotrebiteľský úver, zo zmluvy nevyplýva na aký konkrétny účel je úver určený. Zmluva len obsahuje v článku IV. „Špecifikácia nehnuteľnosti“ uvedenie typu rekonštrukcie: kompletná rekonštrukcia bytu a označenie nehnuteľnosti: byt na Parkovej 6 v obci Filákov.

Súd je toho názoru, že pokiaľ uvedená pôžička bola poskytnutá za účelom rekonštrukcie uvedenej nehnuteľnosti, rekonštrukcia neznamena zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti, ani nadobudnutie vlastníckych práv, ktoré by v zmysle § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Zb.z. vylučovali použitie predmetného zákona. Okrem toho aj zo samotnej dôvodovej správy k zák. č. 129/2010 Zb.z. vyplýva, že aj úvery poskytované na rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu nehnuteľnosti spadajú pod zákon, pretože ich účelom je zhodnocovanie nehnuteľnosti, nie zachovanie ich vlastníckych práv. Napokon súd dodáva, že aj v samotnej zmluve je uvedené, že ide o spotrebiteľský úver, preto má súd za to, že konkrétna zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Zb.z., ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

17. Žalobca svoj nárok na zaplatenie celého zostatku úveru odvodzoval v priebehu celého konania od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom obrana žalovaného prioritne pozostávala v námietke

neúčinnosti tohto zosplatnenia, a to pre nesplnenie si povinnosti veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to doručenia mu výzvy s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru, ako aj doručenia mu samotného oznámenia o zosplatnení úveru.

18. Čo sa týka posúdenia (ne) účinnosti zosplatnenia úveru, žalovaný mal uhradiť prvú splátku úveru dňa 20.04.2015 a každú ďalšiu vždy k 20. dňu v mesiaci.

K mimoriadnemu zosplatneniu úveru môže veriteľ pristúpiť po splnení zmluvných a zákonných podmienok tzn., že zosplatnenie úveru musí byť dojednané v zmluve, resp. v obchodných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy a zároveň byť v súlade so zákonnými podmienkami.

Žalobca predložením zmluvy o spotrebiteľskom úvere preukázal, že ako veriteľ bol oprávnený v zmysle článku XIII. bodu 12.2 zmluvy vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade, ak klient nespláca pôžičku riadne a včas a je v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

Z prehľadu splátok a úhrad klienta vyplýva, že žalovaný pred zosplatnením úveru splácal splátky úveru riadne a včas až do októbra 2020, kedy začal splátky splácať nepravidelne a prvou omeškanou splátkou, pre ktorú mohol veriteľ vyhlásiť zosplatnenie úveru bola splátka z 20.01.2021, ktorú žalovaný ako dlžník do zosplatnenia úveru neuhradil.

Zákonnou podmienkou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti je dodržanie postupu určeného v § 53 ods. 9 OZ, kedy veriteľ môže uplatniť svoje právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Žalobca preukazoval splnenie vyššie uvedenej zákonnej podmienky predložením listinného dôkazu: „Predžalobná upomienka“ zo dňa 26.03.2021, v ktorom upozornil žalovaného na nedoplatok na splátkach vo výške 744,39 Eur, ako aj na možnosť zosplatnenia úveru v prípade neuhradenia dlžných splátok. Doručenie uvedenej výzvy podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ preukazoval ftk. doručenky z ktorej vyplýva, že predžalobná upomienka obsahujúca upozornenie na možnosť zosplatnenia bola žalobcovi vrátená nedoručená s poznámkou: „adresát je neznámy“. Následne žalobca pristúpil k mimoriadnemu zosplatneniu úveru dňa 19.05.2021, čo vyplýva jednak z prehľadu splátok a úhrad klienta, ako aj zo skutkového tvrdenia samotného žalobcu v podanej žalobe a následne zosplatnenie oznámil žalovanému písomným podaním zo dňa 23.05.2021.

Žalovaný nielen v podanom odpore, ale aj vo svojej duplike primárne namietal účinnosť zosplatnenia úveru, práve z dôvodu nedoručenia mu uvedenej výzvy a nedoručenia oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.

19. V prejednávanej veci bolo v prvom rade nevyhnutné zodpovedať otázku, či došlo k zosplatneniu úveru v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ, keďže práve táto skutočnosť má dosah aj na samotný nárok žalobcu.

V zmysle ustanovenia § 45 ods. 1 OZ platí, že pre nastúpenie účinkov prejavu vôle smerujúceho voči neprítomnej osobe – adresátovi sa vyžaduje, aby sa tento dostal do sféry dispozície adresáta, čím by mu bola vytvorená aspoň objektívna možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom. Je neprípustné, aby k vzniku, k zmene, alebo zániku práv a povinností účastníka právneho vzťahu dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby bola adresátovi daná aspoň objektívna možnosť sa s takýmto úkonom oboznámiť. Pri výklade požiadavky o doručení nielen výzvy na zaplatenie, ale aj oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru je preto potrebné prihliadnuť na právne účinky jednostranných adresovaných právnych úkonov.

Povahu jednostranného adresovaného právneho úkonu má nielen písomná výzva na zaplatenie dlžnej sumy, ale aj oznámenie o zosplatnení úveru, keďže zosplatnenie úveru je právom veriteľa, ktoré je naviazané na jeho prejav vôle smerujúci voči dlžníkovi. V súvislosti s doručovaním hmotnoprávných úkonov banky dlžníkovi došlo k zmene rozhodovacej praxe súdov s poukazom na právny názor vyslovený Najvyšším súdom SR v rozsudku sp.zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020, uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR 1/2021, pod R č.4, v zmysle ktorého, nie je rozhodujúce, či bol právny úkon obsahujúci určitý prejav vôle odoslaný, ale či sa dostal do dispozície sféry adresáta, ktorému tým bola objektívne vytvorená možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom.

Podľa článku XIII. bodu 14.2 Zmluvy o poskytnutí pôžičky na bývanie, spoločnosť doručuje písomnosti na adresu klienta uvedenú v zmluve na účely doručovania, alebo na inú adresu písomne oznámenú klientom najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu spoločnosťou.

V článku I. zmluvy s názvom: „Osobné údaje o Klientovi“ sa uvádza ako trvalé bydlisko žalovaného: Parkova 1287/6, Filákov. Predžalobná upomienka z 26.03.2021, ako aj samotné Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 23.05.2021 však boli doručované žalovanému na adresu: Tehelňa 2, Bratislava 49, ktorá nie je adresou uvedenou na doručovanie v zmysle priloženej zmluvy o úvere, navyše z pripojenej ftk. doručky vyplýva, že adresát je na uvedenej adrese neznámy, a teda nie je možné konštatovať, že sa právny úkon obsahujúci určitý prejav vôle dostal do dispozičnej sféry adresáta, keďže mu nebola objektívne vytvorená možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom, navyše odoslanie Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru nedokázal v konaní žalobca súdu ani len preukázať.

Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že nebola splnená už prvá zákonná podmienka pre účinné zosplatnenie úveru, a to doručenie písomnej výzvy spolu s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ. Zároveň súd dodáva, že ani doručenie následného právneho úkonu - zosplatnenie úveru žalobca v konaní nepreukázal, pričom súd sa nestotožňuje s obranou žalobcu, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, sp.zn. 7Csp/39/2021 zo dňa 16.06.2022, v ktorom krajský súd uvádza: „Úvaha žalobcu o deklaratórnom charaktere oznámenia o mimoriadnej splatnosti pohľadávky za skutkového stavu, že uhradenie pohľadávky veriteľa je dohodnuté zmluvnými stranami v splátkach je bezpredmetná a v priamom rozpore s ustanoveniami § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Súd poukazuje na to, že okamžité zosplatnenie pohľadávky je zákonná možnosť veriteľa, ktorú môže po predchádzajúcim upozornení svojho dlžníka využiť, ale aj nemusí. K okamžitej splatnosti celej pohľadávky tak nedochádza automaticky na základe zákona či zmluvy, ale naopak, skutočnosť či veriteľ pristúpi k okamžitému zosplatneniu úveru je potrebné dlžníkovi oznámiť. Bez oznámenia, ktoré je jednostranným adresovaným právny úkonom (ktorého účinky sú podmienené tým, že dôjde adresátovi § 45 ods. 1 OZ) nemožno dospieť k záveru, že sa pohľadávka veriteľa stala splatnou v celom rozsahu, ani v ktorom okamihu sa tak stalo (už vôbec nie oboznámením sa žalovanej so žalobou s účinkami spätne, v danom prípade takmer o 2,5 roka)“.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o dôjdení písomného prejavu vôle do dispozičnej sféry žalovaného, a keďže nebolo v konaní preukázané jednak doručenie výzvy s upozornením na možnosť zosplatnenia, ani doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti žalovanému, nespôsobujú takéto právne úkony žiadne právne následky.

Len pre úplnosť súd dodáva, že ani v prípade riadneho preukázania doručenia výzvy, aj oznámenia o zosplatnení úveru, by súd nemohol konštatovať účinnosť zosplatnenia v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. V zmysle skutkových tvrdení žalobcu uvádzaných priamo v žalobe, že k zosplatneniu úveru pristúpil veriteľ dňa 19.05.2021, a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením je potrebné vyvodiť záver, že splátkou ktorá vyvolala zosplatnenie je splátka z 20.04.2021 (v zmysle zmluvy bol dlžník povinný splácať poskytnutý úver vždy k 20. dňu v mesiaci). Práve s touto žalobcom označenou splátkou by musel byť žalovaný v omeškaní počas nasledujúcich troch mesiacov a až následne mohol veriteľ úver zosplatniť, t.j. do 19.08.2022, samozrejme za predpokladu, že na možnosť zosplatnenia dlžníka písomne vyzval. Keďže výzva, ktorú predložil žalobca bola datovaná z 26.03.2021, teda skôr než žalobcom označená splátka, ktorá zosplatnenie vyvolala, nemohlo ísť o výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k označenej splátke a aj k samotnému zosplatneniu pristúpil veriteľ pred uplynutím troch mesiacov. Na uvedenom závere nemení nič ani skutočnosť, že dlžník bol v omeškaní nielen so zaplatením splátky z 20.04.2021, ale aj predchádzajúcich splátok, keďže sám veriteľ určuje, pre ktorú z omeškaných splátok sa rozhodne úver zosplatniť a pre túto konkrétnu splátku musia byť dodržané nielen zmluvné, ale aj zákonné podmienky (rozsudok Krajského súdu v B. Bystrici z 24.11.2022, sp.zn. 11CoCsp/21/2022).

20. Na základe vyššie uvedeného súd uzatvára, že k účinnému zosplatneniu úveru nedošlo, preto zostalo žalovanému právo aj naďalej poskytnutý úver splácať v zmysle zmluvných dojednaní, vždy k 20. dňu v mesiaci, až do konečnej splatnosti úveru.

Z uvedeného vyplýva, že žalobcovi ako veriteľovi síce vznikol nárok na zaplatenie dlžnej sumy z jednotlivých splátok úveru, nemá však nárok na zaplatenie celého zostatku úveru z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Práve vzhľadom na skutkové tvrdenia uvádzané v žalobe, kde žalobca svoj nárok v spore vymedzil ako plnenie z úveru, ktorý mal byť predčasne splatný, nemohol súd priznať žalobcovi plnenie splatných splátok zo zmluvy o úvere, ale musel žalobu žalobcu zamietnuť. V opačnom prípade by takýmto rozhodnutím prekročil rámec vymedzeného petitu, nakoľko by priznal plnenie z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v samotnej žalobe, a to aj napriek tomu, že žalobca sa domáhal plnenia z rovnakej zmluvy, no po skutkovej stránke tvrdil, že došlo k vyhláseniu predčasnej

splatnosti poskytnutého úveru, preto ak by súd bez procesnej aktivity žalobcu priznal uplatnený nárok v rozsahu splatných splátok spolu s príslušenstvom, prekročil by žalobný návrh, a to ešte v spore s ochranou slabšej strany, čím by porušil zásadu „ ne ultra petitem“, čo by spôsobilo porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces (vid' rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4Cdo/85/2021 z 12.02.2024).

21. S poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel súd k záveru, že nie je možné žalobe vyhovieť, a to napriek vzniku nároku žalobcu na zaplatenie jednotlivých splátok úveru, ktoré v žalobe špecifikované neboli, teda súdu nie je známe, z ktorých konkrétnych neuhradených splátok vyplýva výsledná suma, a bez tohto určenia nie je možné posúdiť, či žalobcom uplatnený nárok (ako celkový súčet jednotlivých nesplnených splátok) bol správny, či nedošlo ohľadne niektorých splátok k premlčaniu podľa § 54a Občianskeho zákonníka, resp. k ich uhradeniu, preto pri nepreukázaní všetkých týchto skutočností nemalo právny význam zaoberať sa ani bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou spotrebiteľského úveru. V sporovom konaní je základnou povinnosťou žalobcu uviesť rozhodujúce skutkové tvrdenia a predložiť za účelom ich preukázania dôkazy tak, aby bol v spore úspešný vo vzťahu k nároku, ktorý žaluje. Podmienkou však je, aby súd vedel tieto rozhodujúce skutkové tvrdenia podporené príslušnými dôkazmi podradiť (subsumovať) pod konkrétne ustanovenia právnej normy. Súd nie je povinný za žalobcu vyhľadávať rozhodujúce skutočnosti z masy predložených dôkazov, aby tým nahrádzal procesnú nečinnosť žalobcu. Podľa § 132 ods. 2 CSP opisanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Už vzhľadom na podaný odpor žalovaného, ako aj jeho následnú dupliku, muselo byť žalobcovi známe, že popiera účinnosť zosplatnenia úveru pre nepreukázanie doručenia výzvy pred zosplatnením a oznámenia o zosplatnení, preto musel rátať aj s tou eventualitou, že zosplatnenie úveru súd vyhodnotí ako neúčinný právny úkon a nebude mu možné priznať plnenie vymedzené žalobou ako plnenie z úveru, ktorý mal byť predčasne splatný. Súd navyše na vytýčenom pojednávaní na základe predbežného právneho posúdenia neúčinnosť zosplatnenia konštatoval, no žalobca svoje právo byť prítomný na pojednávaní veci nevyužil.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle zásady úspechu postupom podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný mal v konaní plný úspech, keďže súd žalobu zamietol a z tohto dôvodu mu patrí plná náhrada trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza 14 písomne.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.